

ИЗЛИЗА ТРИ ПЪТИ
ВЪ МЕСЕЦА.

Абонаментъ:
За една година 50 лева.

ПРОБУДА

Вестникъ за литература, култура и общественъ животъ.

Урежда
редакционенъ комитетъ.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
СВЕТОПРОСВЕТА

Адресъ:
Койчо Христовъ — Тръвна.

ПО СТАРИТЪ ПЪТИЩА.

Говорятъ за миръ, говорятъ за разоржаване, а въ сжщностъ усилено всички се въоржаватъ и всички се готвятъ за война.

Въ борбата си за надмощие, отъ една страна и за самосъхранение, отъ друга страна, държавигъ, покрай голъмгитъ въоръжения, вече открито почнаха да прибъгватъ и до испитаното отъ тѣхъ и най-мгжщо средство за борба — политическитъ и военни сжюзи.

Следъ привидното затишие, което настъпи непосредственно първитъ години следъ войната, като резултатъ на голъмата апатия и умора отъ жестоката война, днесъ задъ кулисигъ на всички дипломатически канцеларии, усилено се работи, за да се създадатъ за всъка една държава по-изгодни условия за успѣхъ при една бждаща военна компликация.

Не безъ основание напоследъкъ явно се заговори за сжюзъ между Русия, Германия, Италия и Унгария, като противоместъ на френското домогване да държи цъла Европа подъ своята хегемония.

Заговори се сжщо и за другъ сжюзъ, отъ голъми и малки държави, насоченъ единствено и исклучително срещу Русия.

Дали тия сжюзи действително ги има на лице, дали тѣ сж фактъ свършенъ, или тепърва ще има да се създадатъ, това не може да се твърди съ положителностъ.

Положително е обаче, че всички се готвятъ трескаво за война и че задъ кулисигъ се правятъ всевъзможни комбинации за нападение и отбрана.

Свѣтътъ вмѣсто да потърси нови пѣтища за разбирателство и миръ, за каквото днесъ народигъ жадуватъ, наново е обзетъ отъ сжщата болестъ която докара общоевропейската капанница.

Свѣтътъ занчи наново е тръгналъ по старигъ буренясали и катастрофални пѣтища, които не ще му донесатъ нищо повече освенъ: пакъ катастрофи и катастрофи.

Горко на победенитъ.

Защо се боримъ и кой побеждава.

Несъмнено за всъкиго е, че голъмия напредъкъ, до който днесъ е стигнало човѣството, се длъжи исклучително на непрекъснатигъ борби, които сжщото това човѣство води както съ обкржаващигъ го сили на природата, така и съ силигъ, които то създава въ себе си — въ самото свое общекитие.

Кракъа човѣството, въ течение на вѣковетъ, е овладявало, въ непрекъснати борби, силигъ на природата, а заедно съ това борило се е въ себе си — съ самото себе си и съ силигъ, които то е създавало и които създава презъ течение на вѣковетъ.

Така, чрезъ постоянна и непрекъсната борба, човѣството е вървѣло все напредъ и напредъ, минало е разни етапи на своето развитие, до като е стигнало до днешната висша форма на култура и цивилизация, които съ своето свършенство поставятъ въ изумление всъки единъ наблюдателъ.

Дали човѣството ще спре на днешната точка на своето развитие или ще следва своя непрекъснатъ маршъ, това не може да бжде въпросъ за никого и такъвъ въпросъ не може да сжществува, защото за всъкиго вече е повече отъ очевидно, че историята и историческото развитие никога не спиратъ и че тѣ представляватъ единъ вѣченъ ходъ и непрекъснати движения напредъ и все напредъ.

Въ основата на историческото развитие и следователно въ основата на човѣшкия прогресъ лежи борбата на зародилигъ се и сжществуващи въ даденъ моментъ обществени сили.

Борбата на общественитъ сили на всъки даденъ исторически моментъ, това е лоста, който тласка историческото развитие напредъ.

Отъ принципална — теоретична гледна точка общественитъ борби, които пълнятъ човѣшката история отъ панти вѣка и до днесъ и които тласкатъ историческото развитие все къмъ по-голѣмо и по-пълно свършенство, тия борби се водятъ между две противодѣйствующи и противоположни сили, сили които взаимно се отричатъ една друга и една друга си оспорватъ правото на сжществуване.

Борбитъ на тия противодѣйствующи сили сж почти всъкога тежки и продължителни и всъкога въ краенъ резултатъ иде победата на едната надъ другата.

Спомнете си за великата френска революция: следъ продължителна и тежка борба съ вѣковния и всесиленъ феодализъмъ, зародилата се нсва класа на буржуазията, дигна знамето на революцията, събори "Бастилията" като олицетворение на феодалната тирания, а заедно съ това за винаги събори господството на сепия феодализъмъ.

Въ всъка една фаза отъ историческото развитие — покрай старигъ сили, които господствуватъ и които управляватъ, се зараждатъ нови сили, които отричатъ старото и които оспорватъ тѣхното господство и се повеждъ борба жестока, страшна и продължителна.

И на чия страна е победата? Победата е въ края на краищата

рическото развитие — покрай старигъ сили, които господствуватъ и които управляватъ, се зараждатъ нови сили, които отричатъ старото и които оспорватъ тѣхното господство и се повеждъ борба жестока, страшна и продължителна.

И на чия страна е победата? Победата е въ края на краищата

Дръ Ж. Михайловъ.

ХИГИЕНА НА БРАКА.

(Продължение отъ брой 5)

Психиятрията, като наука доказала по кжсно дори, че много исторически личности, които сж оказали могжщо влияние върху човѣството сж били крайно паталогически натури. Истическия субектъ на Жана Деркъ, психопатигъ и садисти: великий Неронъ и Екатерина Медичи, жестокоститъ на които поразиха свѣтътъ, свидетелствуватъ за една аномалия и болезненостъ на духътъ, съ вроденитъ темъ и наследени по единъ паталогиченъ пѣтъ лоши качества. Тѣй създаващигъ се елементи, които разяждатъ като червеи коренигъ на живота, водятъ неминуемо къмъ гибелъ свѣтътъ.

Благодарение обаче на могжщевото напредъка на науката, която, като блѣстящъ фаръ на бръгъта на живота, освѣтявайки пѣтътъ къмъ човѣшкото щастие, може да се спасятъ сжществата. И днесъ ние виждаме какъ медицината, като най-свѣта наука за човѣка, влиза въ своята решителна и положителна фаза на развитие. Стремейки се да отстрани и премахне всички ония причини, които нарушаватъ правилното и физиолгическото развитие на индивида, въ своето знаменито съчинение "Любовъ и бракъ" Еленъ Кей прави едно ярко отръжение върху сжщността за теорията на хигиената на брака, резюмирайки съ нѣколко бележити точки:

1) Премахване на кръвното сродство, както по възходяща и низходяща линия. — Тѣй като направенитъ опити съ животни сж доказали, че далечнитъ родове при събиране не даватъ никакъвъ плодъ,

макаръ и следъ променчиво щастие всъкога на страната на новитъ сили, на тия, които искатъ да създадатъ нѣщо ново и по свършенно.

Победата значи всъкога е на страната на тия, които искатъ да тласнатъ историческото колело напредъ.

St.

а крайно близкитъ и роднинскитъ даватъ нездравословенъ и неправиленъ развитъ такъвъ.

2) Медицинско свидетелство за бракоспособностъ (т. е. да не бжде боленъ, лудъ или съ физически недостатѣци)

3) Разликата въ старостъта да не бжде между мъжъта и жената по-голѣма отъ 7 да 10 години.

4) Жената да не встъпва въ бракъ порано отъ 19 години, а мъжътъ отъ 25—26 години.

5) Създаването на поколенията да не става при доста напреднала възраст, защото излизатъ хилави и недѣлаи.

6) Жената да бжде по-млада отъ мъжа, защото по-рано остарява.

Тѣй написанитъ точки, върху книжнитъ и свѣтлитъ страници на това велико съчинение, разглеждайки ги отъ психо-физиолгическо естество, научно и социално гледище символизиратъ на пълно ония 10 Божии заповѣди на Мойсея написани нѣкога, преди вѣкове върху две скрежали, които по подобие на тѣхъ идатъ да напѣтствуватъ човѣството въ интереса на своето щастие, да се стреми да постига и осжществява всички ония добри и красиви дѣла, които сѣдѣствуватъ за прогресивното повдигане интелектуалнитъ физически и духовни сили, и които облагородяватъ характера, дразнятъ творческата мисль, фантазия и оптимистична любовъ къмъ труда, свободата, братството, спрасидливостъта жизнелюбостъта и обществената солидарностъ.

Никола Чушковъ.

Тръвн. зографи и рѣзбари и произходътъ имъ.

(Прдължение отъ брой 5)

Съ смъртъта на тия зографи, останали единствени да работятъ въ гр. Тръвна, зографството замира въ тоя градъ, следъ като е вирѣло повече отъ три вѣка. Рѣзбарството пъкъ е зачрѣло преди 15—20 години, отъ когато останалитъ последни рѣзбари Генчо Петровъ Генчевъ и Иванъ Колевъ Касито се прѣселиха, първиятъ въ София, дето и почина следъ редъ негови хубави издѣлия за самия гредъ и околностъта, а вториятъ, още живъ, продължава да работи рѣзбаригъ си въ новото си мѣстожителство — с. Асѣново (Горно-Орѣховско).

Нека сега разгледаме развоая на посоченитъ двѣ главни фамилии.

А. Фамилията на Витановци.

Преди по-вече отъ три вѣка въ едно балканско селце, известно отъ после колиби "Витанчетата", къмъ сегашната граница между Еленско и Тръвненско, е живѣло едно семейство съ неособено завидно положение, главата на което билъ нѣкой си Карчо. Той ималъ 13 сина.

Единъ день, презъ зимата, бащата билъ осведоменъ отъ майката, че къмъ есенъта ще трѣбва да срещатъ още една рожба. Бащата Карчо, билъ по зенятие "дюлгеръ" и се тъкмелъ, като пукне пролѣтъта, да замине за "кяръ" къмъ полскитъ села, гдѣто всъка година отивалъ. Но сега той билъ много измжчвалъ отъ мисльта, че ще му се добие още едно дете, че на есенъ той ще завари 14-тото си дете въ люлка. Като нѣмало, обаче, що да се прави противъ тая повеля на естеството, въ него пламнело желанието: дано Богъ да даде поне женска ражба. Но при мисльта, че му предстои да се грижи за още едно живо сжщество при 13 други, той, когато дошла пролѣтъта, тръгвалъ за "кяръ"

(печалба), не се сбогувалъ съ семейството си на тръгване, както правелъ другъ път, а съ стиснати юмруци се закарналъ на съпругата си, че наесенъ, като се завърне, да не завари въ къщата си нито нея, нито детето ѝ, което предстои да се яви на Божи свѣтъ, особено ако то бѣде момче. — „Азъ ще одуша и тебе, и детето ако ви заваря въ къщи, когато се завърна“, — такива сж били последнитъ думи на Карча, когато е заминалъ презъ пролѣтѣта на „каръ“ къмъ полскитъ села.

Злато П. Златевъ — В. Търново
стаж.—агрономъ при земл. катедрала.

Условия за развитие на овощарството въ трѣвненско.

(Продължение отъ брой 5)

Градушка. Въ Трѣвненския овощарски районъ пада доста градушка, като нѣкои години тя съвсемъ унищожавала реколтата. Най-много градушка пада презъ месецъ май, следъ това презъ априлъ, по-малко презъ юний и юлий. Срѣдното количество на днитъ, презъ които пада градушката се вижда отъ следната таблица:

Мартъ . . . 0	Юлий . . . 0-2
Априлъ . . 0-5	Августъ . . 0-0
Май . . . 0-5	Септемврий 0-07
Юний . . . 0-07	

Мжгли. Падащитъ мжгли особено презъ пролѣтнитъ месеци презъ време на цвѣтежа оказватъ доста голѣмо влияние върху реколтата. Въ нѣкои години тѣ сж твърде пагубни за овощитъ дървета.

Слани. Сланитъ сжко така ставатъ нѣкои години причина за компрометиране на плодотата реколтата. Особено пагубни сж тия които падатъ презъ месецъ априлъ.

Вѣтрове. Вѣтроветъ сжко така влияятъ върху количеството на реколтата. Особено нѣкои горни, когато тѣ сж много силни, ставатъ причини за отърване на голѣма частъ отъ плодотетъ. Най-опасни сж северозападнитъ, следъ това севтросицинитъ и севернитъ.

Температура. Данни за темпе-

Карчо заминалъ, а Карчовица останала въ дълбока грижа за бждещето си. Въ отсъствието на бащата детето се родило — 14-моче. Майката вече, припомняйки си закарната на съпруга си, започнала много да се тревожи. Обзета отъ страхъ отъ закарната на съпруга си, тя започнала да отритва отъ себе си, не го кърмѣла, оставяла го по цѣли часове да се надува да плаче, та дано умре. Това, обаче, не станало.

Следва.

срещу Д-ръ Хари Варкони, единъ добъръ лѣкаръ и незаменимъ херургъ, който макаръ и чужденецъ е спасилъ живота и помогналъ на хиляди българи, включая и на пишущия тия редове г. редактора на в. „Пробуда“. Препоръчваме книгата г. читателитъ си.

Явна благодарность.

Подписанитъ Аница и Димитъръ Д. Стоянови отъ гр. Трѣвна, наследници на починалия Димитъръ Стоянова, считаме за свой приятель

дългъ да изкажемъ своята най-голяма благодарность на управата на Трѣвн. Популярна банка, която сѣмъ 1/4 часть следъ научаване за смъртта на любимия ни съпругъ и баща, безъ никакви формалности изплати застраховката за която последния бе застрахованъ при посмъртната каса на банката.

Изхождайки отъ голѣмитъ улеснения, които банката ни направи своята добросъвестность и акорность ние препоръчваме Посмъртната каса при банката на всички, които мислятъ за оставенитъ следъ смъртта си.

Аница и Димитъръ Д. Стоянови

ТРѢВНЕНСКИ СЪДИЯ ИЗПЪЛНИТЕЛЪ

Обявление № 1217-30

Подписания, Стефанъ Григоровъ, Трѣвненски Съдия изпълнителъ обявявамъ на интересующитъ се, че на основание опредѣленieto на Трѣвненския Мирови Съдия отъ 26 Септемврий 1928 год. въ полза на Христо Митевъ отъ с. Драндаритъ Бѣличенска община противъ Бона Митева Станкова и др. отъ сжщитъ колиби за дълба на недвижимитъ имотъ останалъ отъ покойния имъ наследодателъ Митю Станковъ бившъ жителъ на село Драндаритъ въ канцеларията си въ гр. Трѣвна съгласно чл. 807 и послѣдоующитъ отъ закона за гражданското сждопроизводство сж продамъ на публиченъ търгъ следуюция неподвиженъ имотъ свободенъ отъ залогъ и заповъ нахощающъ се въ землището на к. Дъскаритъ, а именно:

1) Два дни отъ месеца отъ воденица на м. „Рѣката“, Драндарско землище, състояща се отъ 2 постройки отъ по една стая, съ по единъ камакъ застроено мѣсто около 50 кв. м. и гора отъ 1 аръ оцен. за 2000 лв.
2) Къща въ к. Драндаритъ, едноетажна паянтова надъ маза съ двѣ стѣи и салонче, плѣвня и дворъ около 3-3 дек. съ застроено мѣсто около 50 кв. м. оценена за 18000 лева.

Продамъта ще почне петнадесетъ дни следъ настоящето единокрътно публикуване въ мѣстния вестникъ и ще свърши следуюция месецъ въ онова число, което сждответствува на датата на настоящето обнародване—датата на вестника—17 часа съ право наддаване 10% въ 24 часа.

Съдия изпълнителъ: СТ. ГРИГОРОВЪ

РУСКИЯ ДЪМПИНГЪ

отъ най-хубава Руска вълна и памученъ габардинъ шушони отъ най-големата фабрика въ свѣта на галоши и шушони

„ТРИЖГЖЛНИКЪ“

подобро качество и намалени цени.

РУСКИ галоши „Метеоръ“
БЪЛГАРСКИ галоши „Бакишъ“ съ намалени цени.
ГУМЕННИ ЦАРВУЛИ и обуца отъ разни фабрики.
ФЛАНЕЛИ егерови, платиръ, мако, ажуръ, корсажи и др. отъ придаворна ф-ка „Бждащность“ и др.
ЧОРАПИ дамски копринени, воалажени, памучни съ багети и безъ багети разни качества отъ марка „Фазанъ“ Сливненски и др. фабрики.
ЧОРАПИ мжжки и детски, жикардъ, памучни и вълнени отъ разни фабрики.
ФЛАНЕЛИ и жетелки дамски и мжжки отъ меки европейски и български прежди.
ОБУЩА европейски отъ лакъ, бѣлона и боксъ дамски, мжжки и детски.
ОБУЩА зимни за галоши, топли, чехски, шити и съ клечки, мѣсна изработка.
МУШЯМИ разни за пристелване на маси

много ефтини цени

при ХРИСТО ШИВАРОВЪ—Трѣвна.

Съобщава се на почитаемитъ граждани отъ Трѣвна и околията, че

Елена Димитрова Стойчева отъ гр. Трѣвна,

дългогодишна акушерка и сж голѣма опитность отъ 1 този месецъ започва на ново да упражнява тоя си занаятъ—акушерка, гр. Трѣвна.

ХРОНИКА.

УМОЛЯВАТЪ се Господа абонатитъ да изпратятъ абонатента на вестника въ редакцията чрезъ пош. записи, или както намерятъ за добре, за да се улесни бждащето излизане на вестника.

На 16 того вечерта се състоя общо годишно събрание на читалището „Напредъкъ“ и следъ крайно уживени и даже бурни дебати относително досегашната бездейность на ръководнитъ лица, избра се **ново настоятелство** при съставъ: мирови съдия — Ст. Цвѣтковъ, адвокатъ Ст. Хр. Пандурски, свещ. Ив. Тодоровъ, Георги Казасовъ — учителъ, Цаню Антоновъ — учителъ, Цаню Ал. Калугеровъ и Донка Койчева, а за контроленъ съветъ: докторъ Ж. Михайловъ, Косю П. Кожухаровъ и Михаль Ивановъ.

Това настоятелство вдъхва пълно доверие за работа и му пожелаваме успѣхъ.

Подхвърля се идеята отъ нѣкой лица, тая зима при обиднената дейность на Културното Д-во, Читалището, Женското Д-во, Спортъ-Клубъ, туриститъ и други дружества въ града да се построи общъ дружественъ клубъ и салонъ въ града или пѣкъ да се влѣзе въ преговори да ни се отстъпи здание и салона на д-ство „България“.

Редакцията благодари сърдечно на поздравитъ, които пращатъ въ стихове нѣкои читатели отъ с. Плачкови доволни отъ списването на вестника.

Излѣзла е отъ печатъ книгата „Лѣкарски ежби“ — обществено зло, отъ Асѣнъ Господиновъ — адвокатъ София, написана по поводъ съсловно користнитъ изжпления на лѣкари въ Разградъ и Павликени

НЕДОРАЗУМѢНИЕ.

(Продължение отъ брой 5)

Прибѣгвайки пълзищата напредъ, предъ погледа на всички тия смелчащи, почна да се очертава една мжжка човѣшка фигура лежаща тъкмо подъ сѣнката на самата круша и до нея отстрана една пушка.

„Тука е!“ — тихо и свѣткавично се понесе по всички линии и всички се обзеха отъ неописуемъ трепетъ за скорошно и неизвѣстно по своитъ последствия събития.

„Тука е!“ — „той е!“ — повтаряше се тихо отъ уста на уста, да като единъ вистрелъ процепи въз-

духа и всички вдгчатъ пушкитъ на прицелъ готови за стрелба.

Съ грѣвването спазната фигура скача бързо, отрива очи гледа подплашено наемъ, натамъ, грабва пушката и хуква да бѣга.

Оше единъ вистрелъ два три.... процепватъ въздуха и бѣгащата фигура почна да губи равновѣсие, прави единъ бързъ завои и се повала на земята.

Убитъ!... понасяше се радостенъ викъ по всички линии и всички скачатъ и тичатъ къмъ жертвата.

Въ мигъ всички сж предъ лежащия трупъ и всички оставатъ изомени, като виждатъ, че вмѣсто опасния р-збойникъ, Даскалъ Пенчо дългогодишния учителъ на село Сливово съ ловджийска пушка на ржка лежи простряна на земята съ произносно бедро и цѣлъ потъналъ въ кръвъ.

Добрия, честния и умния даскалъ Пенчо какво му дошло до главата. Пусналъ ученицитъ следъ пладне и както всѣкога взема ловджийската пушка и излиза да подиша чистъ въздухъ. Неходилъ много и седналъ подъ крушата за одихъ и тамъ задрѣмалъ. Сждбана ли е, незнашъ какво ще ти донесе следъ день или часъ.

Всички се натрупаха около Даскалъ Пенчо, тухкаха се чудеха каква е тая загадка.

Идватъ и селени отъ Сливово, привлечени отъ пушечния грѣмъжъ дохожда и бай Манчо Кастеря, въ завързалитъ се разговори сжщността на работата почва значително да се избистря и всички дохождатъ до заключение, че настоящето събитие не е нищо друго освенъ едно недоразумѣние.

Да, недоразумѣние си казватъ всички на умо, дигатъ даскалъ Пенча на ржие и го отнасятъ въ дома му, за да се чуди булка Пенчовица какъ ще се справя съ това печално за нея недоразумѣние.

Край.